

Správa
inauguračnej komisie na vymenovanie doc. Mgr. Edity Hornáčkovej Klapicovej, PhD.
za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania
cudzie jazyky a kultúry

V súlade s § 30, ods. 1, písmena g) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor, inauguračná komisia v zložení Prof. PhDr. Gabriela Miššíková, CSc. (predsedníčka), Prof. PhDr. Daniel Lančarič, PhD. (člen), Prof. Mgr. Jan Chovanec, Ph.D. (člen) a Doc. PaedDr. Petra Jesenská, PhD. (členka), schválená Vedeckou radou Filozofickej fakulty UKF v Nitre dňa 29. februára 2024, preskúmala materiály požadované na vymenovanie doc. Mgr. Edity Hornáčkovej Klapicovej, PhD. za profesora a dospela k týmto záverom:

1. V súvislosti s vymenúvacím konaním boli komisii predložené všetky požadované doklady (žiadosť o otvorenie vymenúvacieho konania, životopis, osvedčená kópia dokladu o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa, osvedčená kópia dekrétu, ktorým bol uchádzačovi udelený titul docent, prehľad pedagogickej činnosti na vysokej škole a prehľad dosiahnutých výsledkov v tejto činnosti vrátane potvrdenia o pedagogickej praxi, zoznam pôvodných publikovaných vedeckých prác, odborných prác a umeleckých prác, učebníc, učebných textov, prehľad riešených výskumných úloh, realizovaných technických projektov alebo umeleckých projektov, patentov a autorských osvedčení, vynálezov a technických diel, prehľad preukázateľných citácií a ohlasov na vedecké práce, odborné práce, umelecké práce alebo umeleckú tvorbu, prehľad prednášok a prednáškových pobytov doma a v zahraničí, najvýznamnejšie vedecké práce, odborné práce alebo umelecké práce, učebnice, učebné texty, doklady o umeleckých dielach alebo umeleckých výkonoch). Všetky doklady zodpovedajú stanoveným predpisom.
2. Doc. Mgr. Edita Hornáčková Klapicová, PhD. v prednáške na tému „*Rozvoj jazykových kompetencií u dvojjazyčných a viacjazyčných detí*“ prezentovala svoj prínos v odbore habilitačného konania a inauguračného konania cudzie jazyky a kultúry. V prednáške sa sústredila na objasnenie nosných pojmov a najmä na význam rozvoja jazykových zručností, ktoré sú u dvoj- a viacjazyčných detí primárne pri osvojovaní si slovnej zásoby. Na príkladoch z databázy vlastného výskumu poukázala na jednotlivé stupne vývoja

viacjazyčných detí, ich snahu o čo najpresnejšie pochopenie významu a ich schopnosť radiť jednotlivé slová do sémantických domén. Podrobne zdokumentovala jednotlivé typy jazykovej interferencie a poukázala na metódy vhodné pri riešení týchto prejavov. Prínosný je najmä prístup inaugurantky k rozvoju prirodzených tlmočnických zručností prostredníctvom poukazovania na možné chyby, ktorých sa dvojjazyčné a viacjazyčné deti dopúšťajú v procese jazykovej produkcie. V prednáške viackrát zaznelo, že bilingválne dieťa nie je súčtom dvoch monolingválnych detí, a teda jednotlivé aspekty, ktoré sa môžu javiť ako chyby v prejave, sú vlastne vývojové štádiá, ktoré sú prirodzeným prejavom vývinu jazykových zručností dvoj a viac jazyčných detí. Spomenuté javy inaugurantka ilustrovala na prípade dvoch detí – súrodencov Štefánia a Pavla, respondentov dlhodobého výskumu autorky, ktoré si od narodenia osvojovali slovenský a anglický jazyk a od tretieho roku aj nemecký jazyk. Prednáška mala veľmi dobrý ohlas a podnietila bohatú diskusiu.

3. Všetci posudzovatelia vedeckého a pedagogického diela (prof. PhDr. Magdaléna Bílá, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. a dr. hab. Anna Bączkowska, prof. UG) vo svojich recenzných posudkoch navrhli po úspešnej obhajobe udeliť doc. Mgr. Edite Hornáčkovej Klapicovej, PhD. vedecko-pedagogický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania cudzie jazyky a kultúry. Inaugurantka pohotovo a erudovane reagovala na otázky posudzovateľov, ktorí vyjadrili úplnú spokojnosť s jej vysvetlením a ocenili výborné znalosti problematiky a ich praktické uplatnenie vo výskume.

Vo všeobecnej diskusii vystúpili:

Prof. Zozulák, ktorý sa opýtal inaugurantky na jej poznatky o spolupráci psychológov so školami a jej názor na testovanie detí pred nástupom na základnú školskú dochádzku. V druhej časti otázky sa zaujímal o jej poznatky o tom, ako reagujú slovenské deti žijúce v zahraničí so svojimi slovensky hovoriacimi rodičmi. Inaugurantka podala dôkladné osvetlenie situácie, pričom zdôraznila, že tieto deti sa v jednotlivých štádiách osvojovania si druhého prípadne tretieho jazyka dopúšťajú chýb v syntakticko-pragmatickej rovine avšak tieto aspekty nie je správne pokladať za chyby, sú to aspekty, ktoré sprevádzajú jednotlivé vývinové štádiá a multilingválne deti potrebujú viac času než mimolingválne deti na ich osvojenie. *Prof. Fuják* sa z pozície semiotika opýtal, či je možné zistiť, v akom jazyku snívajú viacjazyčné deti. Inaugurantka objasnila, že vo svojom výskume zaznamenala nahrávky kedy deti hovorili zo spánku, takže je to možné. Poukázala na to, že

je to spojené so zážitkovosťou, teda viacjazyčné dieťa si spája daný jazykový kód s konkrétnym zážitkom. *Prof. Mügllová* sa zaujíkala o to, či existujú v tomto smere nejaké novšie výskumy, najmä v zmysle negatívnej resp. pozitívnej skúsenosti. Inaugurantka zdôraznila, že popri zážitkovosti tu zohráva významnú úlohu situačný a obsahový kontext. *Prof. Vajičková* sa zaujíkala o to, ako pracujú bilingválne deti so sémantickými posunmi. Pani inaugurantka poukázala na veľmi špecifické aspekty týchto procesov, sú to vysoko individuálne reakcie detí, súvisiace s mnohými kognitívnymi a sociologickými faktormi. *Prof. Stranovská* vyjadrila uznanie pani inaugurantke za dôkladnú a erudovanú prednášku, ktorá poukázala na multidimenzionálny charakter problematiky bilingvizmu. *Prof. Zelenka* sa zaujímal o súvislosť medzi lingvistickou aglutináciou a flexiou s procesmi osvojovania si jednotlivých jazykov. Otázkou bolo, či štúdie Jakobsona a Chomského môžu napomôcť objasneniu postupov transferu a interferencie. *Prof. Krno* sa zaujímal o to, či výsledky realizovaného výskumu poukázali na náznak mimoriadneho talentu na osvojovanie si jazykov u sledovaných detí. Inaugurantka objasnila, že samozrejme kognitívne procesy a celková inteligencia dieťaťa zohrávajú úlohu, tak ako aj charakterové vlastnosti, napr. či je dieťa introvert alebo extrovert, a pod. *Prof. Malíček* sa zaujímal o to, ako príbuznosť jazykov zohráva rolu pri ich osvojovaní. *Prof. Michalík* podobne uviedol príklad zo spolupráce so Srbskom a Chorvátskom. Inaugurantka uviedla adekvátne vysvetlenie v zmysle porovnania jazykových štruktúr v rámci prístupu kontrastívnej lingvistiky. *Prof. Kováčová* v reakcii na predchádzajúce otázky objasnila, že chápanie vzťahu dialektu a spisovného jazyka sa používa termín diglosia, teda ide o „dva hlasy jedného jazyka“. Záverom pani inaugurantka ešte doplnila ukážky zo svojho bohatého korpusu získaných dát. Jej celkové vystúpenie a reakcie na otázky vyvolali všeobecný obdiv a uznanie jej rozsiahlych vedomostí, ktoré prítomní ocenili potleskom.

Predseda:

Prof. PhDr. Gabriela Miššíková, CSc., v.r.

Členovia:

Prof. PhDr. Daniel Lančarič, PhD., v.r.

Prof. Mgr. Jan Chovanec, Ph.D., v.r.

Doc. PaedDr. Petra Jesenská, PhD., v.r.

Stanovisko
inauguračnej komisie k inauguračnému konaniu
doc. Mgr. Edity Hornáčkovej Klapicovej, PhD.

Inauguračná komisia, schválená Vedeckou radou Filozofickej fakulty UKF v Nitre dňa 29. februára 2024 uznesením VR FF UKF č. 3/2024 v zložení:

Predseda:

Prof. PhDr. Gabriela Miššíková, CSc.

Členovia:

Prof. PhDr. Daniel Lančarič, PhD.

Prof. Mgr. Jan Chovanec, Ph.D.

Doc. PaedDr. Petra Jesenská, PhD.

v súlade s platnými predpismi Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (§5 ods. 2 Vyhlášky č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor) preskúmala predložené inauguračné materiály *doc. Mgr. Edity Hornáčkovej Klapicovej, PhD.*

- žiadosť o vymenovanie za profesora s uvedením odboru, v ktorom sa uchádza o vymenovanie,
- životopis,
- osvedčené kópie dokladov:
 - o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa,
 - dekrétu o udelení titulu docent,
- prehľad pedagogickej činnosti na vysokej škole a prehľad dosiahnutých výsledkov v tejto činnosti vrátane potvrdenia o pedagogickej praxi,
- zoznam pôvodných publikovaných vedeckých prác, odborných prác a umeleckých prác, učebníc, učebných textov, prehľad riešených výskumných úloh, realizovaných technických projektov alebo umeleckých projektov, patentov a autorských osvedčení, vynálezov a technických diel, prehľad preukázateľných citácií a ohlasov na vedecké práce, odborné práce, umelecké práce alebo umeleckú tvorbu, prehľad prednášok a prednáškových pobytov doma a v zahraničí,
- najvýznamnejšie vedecké práce, odborné práce alebo umelecké práce, učebnice, učebné texty, doklady o umeleckých dielach alebo umeleckých výkonoch

Po preštudovaní osobných materiálov, vypočutí inauguračnej prednášky a preverení doterajšej vedecko-pedagogickej činnosti inaugurantky, komisia konštatovala, že splnila všetky kritériá a podmienky stanovené pre inauguračné konanie na UKF v Nitre, a preto odporúča Vedeckej rade Filozofickej fakulty UKF v Nitre schváliť pre uchádzačku návrh na udelenie titulu profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania cudzie jazyky a kultúry.

V Nitre 16. mája 2024

Predseda:

Prof. PhDr. Gabriela Miššíková, CSc., v.r.

Členovia:

Prof. PhDr. Daniel Lančarič, PhD., v.r.

Prof. Mgr. Jan Chovanec, Ph.D., v.r.

Doc. PaedDr. Petra Jesenská, PhD., v.r.